

Léčba cerebrálních kavernózních malformací

Adéla Bubeníková

Předložená práce má 138 stran a 6 příloh. Práce má 359 citací. Tématem je léčba mozkových kavernózních malformací, respektive metaanalýza publikovaných dat týkajících se daného tématu. Práce je členěna na úvod do problematiky a současný stav poznání, cíle práce a vlastní práci. Tyto oddíly jsou vyvážené, vlastní práci je věnována největší část.

V úvodu je nejprve popsána metodologie metaanalýz a jejich význam (představují vrchol evidence v tzv. medicíně založené na důkazech). V další části je souhrn našich znalostí o kavernózních malformacích mozku (dále jen kavernom/y). Autorka popisuje historii, etiologii, genetiku, symptomatologii a diagnostiku. Na konci tohoto úseku je probrána léčba, tedy observace, radiochirurgie a chirurgie kavernomů.

Cíle práce jsou formulovány jasně – definovat potenci a rizika jednotlivých léčebných modalit u kavernomů v jasně daných rozličných anatomických lokalizacích, tedy v mozkových hemisférách, mozečku, mozkovém kmeni a hlubokých strukturách mozku.

Vlastní výsledky uvádí metodologii metaanalýzy, která přesně dodržuje mezinárodní pravidla, je popsán výběr studií, jejich zpracování a důvody vyřazení studií. Vlastním výsledkům je věnován adekvátní prostor, výsledky jsou dobře dokumentované grafy a tabulkami. Z práce jasně vyplývají doporučení využitelná v praktické medicíně. Nejeфективnější a z pohledu recidivy krvácení má největší úspěšnost chirurgie, mnohem menší efekt lze očekávat u radiochirurgie. Obě modalit, i při známých rizicích, jsou v léčbě kavernomů výrazně lepší než přirozený průběh onemocnění (observace). Platí to ve všech lokalizacích, což je významný poznatek zejména u hluboko uložených lézí, které dosud nebyly literárně dostatečně dokumentované. Oddíl kompletuje analýza citlivosti.

Po tomto oddílu následuje 6 kazuistik, které čtenáře, zahlceného množstvím dat, čísel a grafů, osvěží.

Diskuze srovnává získaná data s dosud publikovanými. Diskuze má jasně danou strukturu, po přirozeném průběhu je diskutována radiochirurgie a pak chirurgie. Vždy v jednotlivých lokalizacích. Vzhledem k tomu, že smyslem léčby kavernomů je prevence ruptury a nejde tedy o klasickou léčebnou medicínu, ale ve své podstatě o sekundární prevenci, je část diskuze věnována medicíně založené na důkazech versus personalizované medicíně ve vztahu k léčbě kavernomů. Jsou probrány klady a zápory práce a jsou jasně definovány závěry, které vyplývají z metaanalýzy.

Práce je napsána dobrou češtinou, je správně členěna a má logický spád. Ilustrace, tabulky a grafy správně doplňují text. Totéž platí o přílohách. Z předložené práce je patrný objem věnovaného času a intelektuálního nasazení autorky.

Předložená práce je rozsahem někde mezi obhajobou PhD a habilitací. Jsem jednak člen oborové rady neurověd Karlovy univerzity, kde studenti obhajují své PhD práce, jednak člen vědecké rady 1.LF KU, kde probíhají habilitace. Mohu tak snadno prohlásit, že na obou těchto forech by práce uspěla. Na podkladu této práce A. Bubeníková napsala článek, který je t.č. v recenzním řízení v Journal of Neurology, Neurosurgery and Psychiatry, který má impakt faktor 10,283. Nemyslím, že v ČR je středoškolač, který by byl prvním autorem práce v takto prestižním časopise.

Prof.MUDr.Vladimír Beneš, DrSc

Praha 14.1.2022